

RØNDE HØJSKOLE & EFTERSKOLE

Nr. 4
Dec
2006

Adventsprædiken

En nyrestaureret Bregnet Kirke dannede ramme for skolens adventsgudstjeneste. Kirken var fyldt af højskoleelever og efterskoleelever samt venner af skolen. Her bringer vi højskoleforstander Ole Kamps prædiken.

For mange år siden blev der født en dreng på en af de større gårde i Danmark. Gæst kaldte hans forældre ham. Det betød menneske, for mennesket er kun en gæst på jorden. Vi er her kun for en tid. Det gik, som det plejede ved den slags fødsler. De tre norner kom og spandt en livstråd for Gæst. De satte hans liv på en bane og sendte ham ud i det. De skænkede ham også et voksllys, som skulle være hans livslys. Så længe der var noget tilbage af lyset, ville hans liv vare. Gæsts mor var praktisk og blæste straks lyset ud og gemte det godt af vejen. Hans liv skulle ikke brændes for hurtigt af. Gæst voksede op og fik en lykkelig og tryk barndom. En dag var han blevet så gammel, at han kom til sine forældre og fortalte, at nu ville han ud i verden for at klare sig selv. Han var så småt ved at blive skjald. Han ville rejse rundt og synge og fortælle på de store gårde. Han ville være budbringer og sprede nyt. Skabe lys og glæde. Synge og fortælle ville han – om gudernes færd og om de store helte.

Efter mange formaninger fik han sit livslys med sig. Det puttede han ned i bunden af harpen, og så drog han af sted. Han spillede og sang, og hans musik fandt stor klangbund blandt mennesker. Det var som om, man kunne høre, at musikken kom fra livets og dødens voksllys i Gæstens harpe. Som om der var en særlig dybde i hans musik.

Sådan levede han i mange år. Efterhånden så mange, at alle lagde mærke til ham. Nu begyndte man at kalde ham for Nornegæst. Fordi han nu ikke bare var et almindeligt menneske, men noget langt mere og rigere. Han havde levet i hen ved 300 år, og hele tiden blev han kaldt til de store kongsgårde, hvor man ville høre hans ord om helte og krigere. Oftest om mennesker som han havde kendt i sit lange liv. Sådan blev Nornegæst en kendt og elsket skikkelse.

Bag alt det imponerende var det dog, som om Nornegæst skrumpede. Han fyldte ikke sin rolle ud, tænkte han. Han sang, han spillede, og han fortalte. Men mere og mere gik det op for ham, at han selv blot var tilskuer til livet.

Han var bange for at dø. Og derfor havde han aldrig haft ild i livslyset. Han begyndte at føle sig som en livsløgn – et dræn af andres liv – en tilskuer. Og efterhånden kom der noget hvileløst over ham. Han

kunne synge om liv og død. Fortælle om helte, der havde givet sig selv og kæmpet for det sande og det gode. Han var bare ikke selv en del af det. Var ikke en del af noget. Tom og udslukt og efterhånden mere og mere rastløs.

Sådan kom han til en kongsgård i Norge. Med frygt for døden og med længsel efter liv og dybde. Han boede der. Han blev hyldet for sin visdom, men han følte sig overflødig og tom.

Og så en dag gik det op for ham, at der var en særlig fylde på gården. Han opdagede, at man havde skiftet den gamle tro ud med en anden. Nysgerrigt fulgte han med i snakken om Hvide Krist. Og jo mere han lyttede, jo mere forstod han, at her var der et menneske, der havde brændt sit livslys på fuldt blus.

Et menneske, som havde turdet blusse og kæmpe og lide og dø. Og det allerbedste, tænkte Nornegæst, et menneske, der havde kæmpet og brændt videre helt ind i døden og til livet på den anden side. Det var den fylde, han selv længtes efter. Det vidste han nu. Og med de tanker opsøgte Nornegæst kongen og bad om at høre mere om den nye Gud. Mon hans mænd fik del i Gudens skæbne? Ville deres lys også brænde igennem døden?

Vi ved ikke, hvad der fik Nornegæst til at vælge side og ny retning. Blot

fortæller den gamle legende, at han den dag bad om at blive døbt. I festen for Nornegæsts dåb, fandt den gamle sit livslys frem og tændte det. Nu var det slut med at være tilskuer. Han ville sætte sit liv ind. Han ville brænde igennem og brænde ud. Hans sidste år strålede af lys og liv og ægte varme. Hans voksllys brændte med en stærk flamme, og hans liv gjorde kongshallen lysere og varmere. Nornegæst var blevet et helt menneske.

Før var han én – nu blev han én iblandt – som vi skal synge det om lidt i sangen om linedanseren.

Sådan levede han og blev glødende deltager i livet, indtil den sidste stump lys brændte ud. Så døde han. Men fortællingen døde ikke. Han dukker op igen og igen.

Den gamle Grundtvig fortæller om ham i sine digte og fortællinger – og i dag dukkede han op her, da jeg skulle holde min første gudstje-

ne i den nyrestaurerede Bregnet kirke.

Han dukkede op, fordi jeg fandt ham i rummet i søndags, da kirken blev indviet. Jeg kom til at tænke på ham, da jeg kiggede på billederne på prædikestolen. Måske er han en af vandringsmændene. Måske er det ham, der leder efter sin rolle - efter mening og dybde i livet.

Og måske er det hvide Krist, som nu står på alteret. På én gang død og opstået fra døden.

Og så dukkede Nornegæst op, fordi jeg synes, han ligner os. Vi leder også efter dybde og mening og indhold. Vi er også usikre og skimter efter pejlemærker. Ind i mellem putter vi også lyset lidt væk og kører på frihjul. Bliver tilskuere til livet. Vi snakker og fortæller, men vi tør ikke sætte os selv ind. Og så er det godt at låne modet og retningen fra andre. Fra nogen, som har turdet – nogen, som har gjort en stor forskel. Som har brændt igennem.

Fra Ghandi, Martin Luther King – eller fra apartheid-bekæmpere fra Sydafrika. Fra et menneske som Nelson Mandela, som brugte sit liv i kamp for sorte menneskers rettheder. Han slukkede ikke sit lys – eller gemte det væk. I stedet brugte han det hele tiden. Måske husker I, at han blev fængs-

let under helt umenneskelige forhold i mange år. De fleste ville give op og begynde at rådne op under de vilkår.

Sådan gjorde Mandela ikke. Han nægtede at lade noget hindre flammen i at brænde. Og han kæmpede videre mentalt. Fangerne sled og slæbte. De skulle bygge huse for deres vogtere. Og de måtte ikke læse, lære eller udvikle sig.

Det var under disse håbløse forhold, at Mandela fandt på, at man kunne lære hinanden det, man vidste. Hver mand skulle lære sin viden fra sig til en anden. Sådan kunne alle udvikle sig. De skrev deres viden på papiret fra de tomme cementsække – Each one – teach one – lød sloganet. Og sådan udviklede de sig frem mod et nyt land. En ny fremtid, hvor lighed og fællesskab skulle fylde og være meningen.

Vi kan låne håb og mening og retning fra Nornegæst – og fra Mandela – og fra alle de andre store helte. Eller fra dem vi ser omkring os. Fra dem, som tør sige uretten imod. Dem der vil være med i kampen fra advent til jul. Fra de store løfter og håb om en ny og bedre verden – om ørknen, der blomstrer – den stumme der taler, den halte der løber – fra alle disse løfter – og så til at gennemføre det gode liv. Det liv, som kommer til verden i julen.

I virkeligheden er det vel også det, vi synger om i sangen om linedanseren om lidt.

At vi har stav og line, og nu skal vi turde kaste os ud i det. I livets balancegang.

„Linedanser – vælg livet – hvilken er din vej? Følg hjertet, uforfærdet, sig ja og nej“.

Og senere:

„Der er så mange ting, man kan. Stå for det du tror. Gid du aldrig mister modet. Og lader det onde uimodsagt. Når viljen befries, da falder magt.“

Hvis jeg skulle sende os ud i livet fra denne adventsgudstjeneste. Så ville det være som linedansere med livslyset tændt. Så skulle det være i håbet om at blive som lidt af det, de store var.

Som de, der turde sætte deres liv og lys ind for retfærdighed og kærlighed og for det menneske, der er i klemme.

Sådan tror jeg, de fleste gerne vil leve deres liv. Som kærlighedens og det godes ambassadører. Som nogen, der gør en forskel for andres liv. Som Guds medarbejdere, hvis vi skal bruge de helt store ord.

Det lykkes bare ikke altid. Ja alt for ofte spiller vi fallit.

Det var derfor, det blev jul. Fordi Gud så vores utilstrækkelighed og ville komme os til undsætning. Fordi han vidste, at vi ofte snubler og ikke selv kan finde balancen. Fordi vi fristes til at slukke lyset og gemme det bort. Fordi vi ikke vil blande os. Det kommer jo ikke os ved.

Derfor blev han menneske. For at være lys i verden. Og for at lade lyset gå videre til os. Både når det er os, der ikke magter eller tør – eller kan tage os sammen til at hjælpe og være til stede, der hvor vi skulle gøre en forskel.

Og endnu mere – for at være hos os, når vi svigtes – og er alene, fortabte og kede af det. Når vi ikke kan få mening i vores liv. Når flammen er lige ved at kvæles af bekymringer og angst og tomhed. Så lyder beskeden til os.

Jeg vil være verdens lys. Kom til mig, alle I som er trætte og bærer tunge byrder. Kom til mig, og jeg vil gøre din byrde let. Jeg vil bære den sammen med dig.
Amen

SANGAFTEN

PÅ RØNDE HØJSKOLE OG EFTERSKOLE
TIRSDAG D. 20. MARTS 2007 KL. 19.30!

Efter opfordringen på generalforsamlingen ved elevstævnet i oktober 2006 har vi i elevforeningens bestyrelse taget initiativ til nogle arrangementer i løbet af året.

Det første arrangement bliver en sangaften på Rønne Højskole og Efterskole tirsdag den 20. marts 2007 kl. 19.30.

Der vil blive sunget sange fra den nye højskolesangbog. Arrangementet er for medlemmer af elevforeningen, og det er gratis at deltage.

Der vil blive serveret kaffe og kage.

Af hensyn til køkkenet vil vi gerne have en tilmelding senest den 15. marts 2007. Dette kan gøres på følgende mailadresse: roende-elevforening@hotmail.com eller til skolens kontor på tlf. nr. 86371955.

Vi håber, at du sammen med flere fra dit hold vil møde op til en hyggelige aften!

*Mange hilsner fra
Elevforeningens bestyrelse*

[Aktuelt om efterskolens Kirgistan-projekt]

Projekt Kirgistan

Traditionen tro blev julemåneden på Rønde Efterskole skudt i gang med *Kirgistansdage*. Fredag d. 1. dec. og lørdag d. 2. dec. var skolen på den anden ende. Der blev produceret adventskranse, juledekorationer, bagt småkager og klejner, lavet konfekt, silketørklæder, dækkeservietter, julepostkort mm. Desuden var flere elever ude hos lokale borgere for at arbejde. De lavede ting skulle sælges lørdag d. 2. dec., hvor forældre, familie og venner var på besøg til en dag, hvor der blev informeret om ungdomsuddannelser, vist juledrama og spillet musik.

Kirgistansdagene har bl.a. til formål at skabe hygge og julestemning på skolen. Dagene har også som formål at tjene penge til skolens *Projekt Kirgistan*. Det bliver gjort på to måder. Fredag formiddag blev der afholdt et cykelsponsorløb, og lørdag blev alle de lavede ting fra værkstederne solgt til de besøgende.

I alt blev den samlede indtægt, hvis ellers det lykkes at få samlet alle pengene ind fra sponsorløbet, på kr. 65.000,-. Et beløb som slår alle tidligere rekorder for *Kirgistansdage*. Pengene går ubeskåret til fattige familier og børn i Kirgistan's hovedstad Bisjkek.

Årets kirgistanshold har også iværksat andre projekter i det forløbne skoleår. Bl.a. kan nævnes en stor og succesrig legedag for byens børn med 100 besøgende. Der er vasket biler og vist film for skolens øvrige elever. Til daglig driver eleverne en lille bod på skolen, hvor der tjenes penge til projektet. På trapperne er også en stor julefest for resten af efterskolen.

Der er en god og seriøs arbejdsmoral på kirgistansholdet. Det giver os naturligvis gode forhåbninger om, at turen i foråret 2007 til Bisjkek bliver både spændende og lærerig.

Fokus på kirgistansholdet har i efteråret primært været at lave tiltag, hvor vi tjente penge. I foråret vil fokuset mere blive drejet i retning af styrkelse af fællesskabet og sammenholdet på holdet. Dette er en stor nødvendighed for at kunne klare de udfordringer, vi alle møder på turen til Bisjkek.

God Jul – Kirgistansholdet 2006/07

[En glad og tilfreds elevforening udtaler sig]

Elevstævnet 2006

Så er det blevet tid til en beretning om dette års elevstævne. Rigtigt mange mennesker valgte at komme tilbage til deres gamle skole og nyde en weekend i gode venners selskab. Faktisk så mange, at kontoret var nødt til at lukke for tilmeldingen til sidst!

Elevstævnet startede traditionen tro med en gudstjeneste afholdt af højskolens forstander, Ole Kamp. Det blev en rigtig hyggelig og afslappet måde at starte stævnet på.

Næste punkt på dagens program var et foredrag af den kendte Christiansborg-journalist, Kaare R. Schou, som trak mange folk til. Han holdt et meget indholdsrigt og humoristisk foredrag om livet på Christiansborgs gange. Han fik alles opmærksomhed, også dem der ikke var så interesserede i politik.

Efter foredraget var der generalforsamling i Elevforeningen. Ifølge dagsordenen blev der fremlagt regnskab, videregivet beretninger, sagt farvel til gamle medlemmer og goddag til nye. Formanden Lene Gamborg Andersen er stoppet og blevet erstattet af Maiken Damgaard Petersen. Næstformand Søren Woller Møller er ligeledes stoppet, og Ann Marie Christoffer-

sen har overtaget pladsen. Mange tak for det store stykke arbejde I har lagt i bestyrelsesarbejdet. Af nye medlemmer i bestyrelsen kan nævnes Lene M. (Højskolen foråret 2003), Kari Høst Madsen (Højskolen foråret 2006), Eva og Trine (Efterskolen 2005/06).

Dernæst var der kaffe både i spisesalen og i klasserne C og D. Jubilarerne sad i C og D, hvor Marianne Nielsen og Konrad Damholt havde lagt op til hygge og erindringer fra „gamle“ dage.

De forskellige efterfølgende workshops varede indtil festbuffeten om aftenen. Dagmar (lærer på højskolen) stod for sangtimen, som blev en stor succes, hvor folk slet ikke kunne få sunget nok! Vandreturen var der også mange, der tilsluttede sig. Ellers hyggede folk sig med andre aktiviteter.

Festaftenen startede med stor buffet, som var veltilberedt af de oplagte køkkenfolk. Der var som sagt fulde huse, så der blev klemt stole ind alle vegne, for at alle kunne komme til at sidde ned. Inden folk kunne slå sig løs med dans ved bandet „Bøtker & Balkompagniet“, var der folkedans i hallen med Marianne Nielsen og oprydning i

salen. Der mødte desværre ikke så mange op til folkedansen, så hermed en lille opfordring til folk om at komme ned og svinge benene næste år. Resten af aftenen og indtil de sene timer var der fyldt på dansegulvet og travlt i baren.

Efter et par timer i sengen var der morgenmad søndag. Efterfølgende var der morgensang, hvor Maiken, fra bestyrelsen, fortalte om „Tiden“. Dette var også afslutningen på årets elevstævne. Vi vil sige mange tak for den store tilslutning til stævnet og tak til de mange hjælpere, der var med hele stævnet igennem.

Håber vi ses næste år!

Elevforeningens bestyrelse

At gøre sig umage - er det umagen værd?

Hvad vil det sige at gøre sig umage – at føle trang til at præstere, berige sig selv og sine omgivelser med noget, som er enestående, noget der er lagt mange tanker og kræfter i.

I min hverdag som underviser i håndværksfag får jeg dagligt den glæde at se, hvordan tingene vokser frem hos den enkelte elev, hvilke tanker der gøres, og hvordan processen skrider frem, og hvilken undren der opstår, når produktet er færdigt.

Hver gang jeg støder på et godt håndværk, og det kan være kunst, design eller husflidshåndværk, forundres og glædes jeg ved synet. Jeg forundres over det menneske, som står bag, over den pågældende ting og den berigelse, den giver. Jeg forundres, fordi jeg ved, at der ofte er lagt mange timers arbejde og mange overvejelser bag. Jeg kan begejstres over at se et godt og veludført håndværk, hvor der er brugt tid på detaljer, teknik og et godt formsprog. Det giver mig lyst til at gå i gang med at bearbejde, tænke

og til sidst gøre mig umage.

Når man arbejder med et håndværksfag, er tid ikke eneste målestok for, hvor godt resultatet er. Det handler mere om vejen dertil og om alle overvejelserne. Værdien kommer i den proces, hvor man er i gang og ser produktet skride frem, træffer beslutninger og skaber. Håndværksprocessen kræver i høj grad, at man kan se værdien i langsomheden, at turde give sig tid til fordybelse. I et sådant tidsrum er der god mulighed for at gøre sig umage, forundres og få en god oplevelse. Måske er det der, man kan føle, håndværket er bedst.

Håndværk kan sammenlignes med din indstilling til livet fx i dagligdagen på jobbet, i familien og blandt venner. I alle situationer er det vigtigt at være til stede og yde sit bedste. At yde sit bedste smitter af på ens omgivelser. Man kan derigennem få styrket sin selvtilid og i højere grad føle, at man gør en forskel.

*Højskolelærer
Marianne Nielsen*

Sommerkurser 2007

Så er vi klar med kursusprogrammet for Rønde Højskoles sommerkurser 2007

Igen er det en blanding af gamle klassikere – naturligvis med masser af nye foredragsholdere og udflugtsmål – og nye kurser, skabt af nye idéer og med nye samarbejdspartnere.

I 2007 laver vi igen *Det Skønne Djursland, Den Skønne Have, Erindringsportrætter - skriv dit liv, Friluftsliv for voksne og teenagere, Slotte og Herregårde i Østjylland, Vandringer på Djursland og Familiekurset.*

Som noget nyt i 2007 har vi sammen med Ældre Sagen i Århus skabt kurset *Livsglæde og Velvære* – et kursus, der sætter fokus på glæden og det hele, sunde menneske. Og det nye kursus *Tro og Samfund – religion og politik* tager nogle af tidens helt aktuelle og vigtige emner op til refleksion.

Er du interesseret i nogle af kurserne – eller kender du nogen, som kunne være det – kan du bestille brochurer under „korte kurser“ på www.rondehojskole.dk eller ringe til skolens administration: 8637 1955 (kl. 8.00 - 15.30).

Vel mødt i sommeren 2007!

16.-22. juni Det Skønne Djursland

24.-30. juni Den skønne Have

Livsglæde og Velvære

Erindringsportrætter – skriv dit liv

1.-7. juli Tro og Samfund – Religion og Politik

Friluftsliv for voksne og teenagere

8.-14. juli Slotte og herregårde i Østjylland

Vandringer på Djursland

15.-21. juli Familiekursus

Oplev blandt andet:

Johannes Møllehave

Søren Ryge Petersen

Georg Metz

Morten Ramsland

Niels Arden Oplev

Erik Lindsø

Asser Amdisen

Anemette Olesen

Anders Bonde

Brian McGuire

Peter Lodberg

Karsten Nissen

Bjarne Nielsen Brovst

[Bestyrelsen viser ansigt]

Elevforeningens bestyrelse

Formand:
Maiken Damgaard
Petersen
Højskolen efterår 2003
Sygeplejestuderende,
Århus Tlf: 60223658

Kari Høst Madsen
Højskolen forår 2006
Medicinstuderende,
Odense

**Næstformand,
Elevbladsrep.:**
Ann Marie Christoffersen
Højskolen efterår 2004
Lærerstuderende, Århus

Eva Juhl Petersen
Efterskolen 05/06
Gymnasieelev, Åbyhøj

Kasserer, Elevbladsrep.:
Olav Pedersen
Højskolen forår 1994
Sygeplejerske, Århus

Trine Ludvigsen
Efterskolen 05/06
Gymnasieelev, Hadsten

Kresten Knudsen
Efterskolen 99/00
Pædagogmedhjælper,
Hadsund.

Suppleant:
Lene Michelsen
Højskolen forår 2003
Pædagogstuderende,
Århus

**Konsulent, tidligere
formand:**
Lene Gamborg Andersen
Efterskolen 93/94
Højskolen forår 2002
Socialrådgiver, Kolding

**Konsulent, tidligere
næstformand og kasserer:**
Søren Woller Møller
Efterskolen 96/97
Erhvervsrådgiver, Århus

Elevforeningen kan kontaktes på
roende-elevforening@hotmail.com

Nye adresser

2001

Ida Kjeldsen,
Hvidkildedevej 20C, st., 9220 Ålborg Ø
Jens Nowack,
Søndre Ringgade 18 4.tv, 8000 Århus C
Louise Fentz,
Unsgaardsgade 30 st.tv, 5000 Odense C

2002

Tina Kousgaard Thomsen,
Toftevej 6, 8832 Skals
Maria Erla Winding-Lauesen,
Mariendalsvej 23A st. 0102,
2000 Frederiksberg

2003

Louise Thorsøe Clemmensen,
Jens Benzons Gade 15 st.th, 5000 Odense C
Lene Momme Andersen,
Næringen 52A, 8240 Risskov

2005

Stefan Harbo Larsen,
Lillegade 43A, 1., 8500 Grenå
Trine Nederby Pedersen,

Rødlundvej 437, Lillering, 8462 Harlev J
Vicki Marlene Larsen,
Vinthervej 22, 8732 Hovedgård
Casper Mondrup Dahlmann, Bisgårdvej
37, Hvma, 7500 Holstebro
Cecilie Skov ielsen,
Brydes Alle 23 st. 0125, 2300 København S
Lene Hultberg,
Stormgade 23 1.tv, 6700 Esbjerg
Stine Torup,
Aldersrogade 72, 2200 København N
Tine Gjedde Sommer,
Dybbølvej 29 1. 0027, 8240 Risskov

Andre

Bjarke Skaaning Petersen,
Herninggade 7 4.tv, 2100 København Ø
Jacob Allermann Sørensen,
Neergaardsmindevej 7, 8586 Ørum Djurs
Lene Eline Kjær Poulsen,
Østervangs Alle 108, 8963 Auning
Camilla Tholstrup Svensson,
Hasselvej 4, 8550 Ryomgård
Lars Bøjen Hansen,
Rundhøj Alle 113A 2.tv, 8270 Højbjerg

Forsiden

Bladet bringer en artikel om at gøre sig umage. Der er næsten på alle tider af døgnet aktive elever i tekstillokalet.

(Foto: Irene Tranholm Mikkelsen)

Glædelig jul og godt nytår!

Fra Rønde Høj- og Efterskole

Udgives af Rønde Høj- og Efterskoles
Elevforening, Skolevej 2, 8410 Rønde
roende-elevforening@hotmail.com

Elevforeningens bestyrelse

Maiken Damgaard Petersen	6022 3658
Ann Marie Christoffersen	2657 7681
Olav Pedersen	2744 0407
Kresten Knudsen	2083 2864
Eva Juhl Petersen	2167 4577
Trine Ludvigsen	6016 7691
Kari Høst Madsen	2683 1576

50 kr's-klubben: Giro 6 40 67 18

Fond der yder økonomisk støtte til elever på
Rønde Høj- og Efterskole med behov derfor.

Adresseændring bedes rettet til det lokale
postkontor, hvorefter den bringes i bladet.

Kontingentet er 100kr årligt eller 5 år for
400 kr - skal betales inden d. 1. april til:
Rønde Høj- og Efterskoles Elevforening, Sko-
levej 2, 8410 Rønde, Giro 6 40 67 18.

Elevbladet udkommer ca. den 15. i følgende
måneder: marts, juni, oktober og december.

Meddelelser til bladet må være redak-
tionen i hænde senest den 15. i den fore-
gående måned.

Redaktion

Inge Thomsen	} 8637 2430 thomsen2@mail.dk
Arne Thomsen	
Poul Abildgaard	

Layout & fotos Inge og Arne Thomsen

Trykt på ikke klor bleget, svanemærket
papir på Kolind Bogtrykkeri I/S.

RØNDE HØJSKOLE & EFTERSKOLE

Læs om højskolens korte kurser sommeren 2007 på siderne 12 og 13